

Walden

Jeroen Brouwer

In de tweede helft van de 19e eeuw voorzag Henri David Thoreau in zijn levensonderhoud onder meer als journalist en arbeider. In leven en werk gaf hij blijk van een onafhankelijke, anti-autoritaire levenshouding. 'De mens van recht en wet – de formele, de conservatieve mens – is een kleurloos individu,' aldus Thoreau.

Ik houd het erop dat hij daarbij niet aan advocaten dacht. Deze zijn immers veelkleurig en vaak non-conformistisch ingesteld. Ontdaan van het ideële, hechten advocaten bepaald wél aan zelfregulering en zelfvoorziening. Dat is niet wezenlijk veranderd, ondanks de groei van de balie, specialisatie, internationalisering en commercialisering.

Met een motie van Klaas de Vries (PvdA) werd de regering uitgenodigd om de advocatuur aan een analyse te onderwerpen. De minister heeft inmiddels gereageerd met een brief waarin hij de onderwerpen langsloopt die in de motie worden genoemd. Hij werpt vooral vragen op, waarop een nog in te stellen commissie antwoorden moet formuleren. Het is overigens goed om eraan te herinneren dat ook de Algemene Raad bij de Kamer heeft aangedrongen op een fundamenteel debat, juist om te vermijden dat advocaten politiek worden beoordeeld op grond van incidenten. Incidenten, die vaak mogen rekenen op grote aandacht in de media.

Thoreau had niet veel op met kranten 'I never read those columns at any rate. I do not wish to blunt my sense of right so much,' valt te lezen in *Life without Principle*. Sommige journalisten lijken nu met een zekere gretigheid te berichten dat advocaten eindelijk geknipt en geschoren worden, maar dat is wat mij betreft helemaal niet aan de orde. Het is zaak dat wij gezamenlijk grondig en overtuigend antwoorden formuleren op de vragen die ons worden gesteld.

Daarom een oproep: begint u alvast lokaal het debat te organiseren. Een buitengewone algemene ledenvergadering net voor de zomer zou mogelijk als afronding kunnen dienen.

Inmiddels heeft de minister ook gereageerd op voorstellen van de werkgroep 'betalingen aan advocaten'. De werkgroep kreeg tot taak de Bruyninckx-richtlijnen te evalueren en na te gaan of deze zouden moeten worden geactualiseerd. De richtlijnen dragen wel bij aan een goed en zorgvuldig betalingsverkeer, maar er zou meer duidelijkheid moeten komen over de naleving en handhaving van de betalingsvoorschriften. Uitgangspunt is dat een advocaat in beginsel voor wat betreft honorarium behoort te worden gevrijwaard van strafbaarheid c.q. strafvervolgning wegens heling en witwassen als hij mogelijk besmet geld heeft geaccepteerd als *redelijke* betaling voor geleverde rechtsbijstand.

Wat is redelijk? Een redelijke vergoeding moet passen binnen het bestendig declaratiebeleid van de advocaat, in die zin dat de betaling niet substantieel afwijkt van zijn gangbare declaraties. De deken zou steekproefsgewijs of op basis van concrete aanwijzingen controle moeten uitoefenen. Als de deken niet overtuigd is van de redelijkheid van de betaling, kan de deken een in te stellen onafhankelijke toetsingscommissie een oordeel laten geven over de rechtmatigheid en redelijkheid van de betaling.

Vanzelfsprekend zal de Algemene Raad ook over dit dossier een standpunt bepalen. Een geruchtmakende lezing van Frederik van Eden in 1898, stichter van de productiecoöperatie Walden, kan daarbij mogelijk als inspiratie dienen. Het openingscitaat: 'Mijn hoorders! waarvan leeft gij? Ik vraag u dit in de zin die gewoonlijk als onbescheiden wordt beschouwd. Ik zal voor u antwoorden zoals ik verwacht, dat gij vermoedelijk zelf zoudt antwoorden. Uw antwoord zal zijn: "Wel, natuurlijk van het geld dat ik bezit, krijg of verdien."'

Het recente rapport *Bewijzen van goede dienstverlening* van de WRR kan ons eveneens inspireren. Kort samengevat is het functioneren van maatschappelijke dienstverlening in een aantal sectoren onderzocht. Ondanks het feit dat juridische dienstverlening niet is betrokken in het onderzoek, zijn de conclusies en aanbevelingen interessant. De overheid moet meer vertrouwen hebben in initiatieven van professionals en bestuurders. De nadruk ligt nu te veel op controleren en afrekenen. Overheidsregulering en zelfregulering (en waar van toepassing: marktregulering) vullen elkaar aan. De WRR doet dan ook een appèl op de beroepstrots, de inspiratie en het engagement van professionals en organisaties. Ook op het kritische beoordelingsvermogen en actieve opstelling van cliënten, en op een actieve en betrouwbare overheid. Een overheid die stimuleert waar mogelijk en intervenueert waar nodig.

Een goed functionerende krachtige en integere advocatuur als poortwachter tot en onderdeel van het rechtsbestel is onmisbaar in onze samenleving, schrijft de minister terecht in de eerdergenoemde brief. Overheid en professionals hebben elkaar nodig voor het bepalen en uitvoeren van publieke taken. Het was en blijft echter in de eerste plaats de advocaat die in het directe contact met zijn cliënt het bewijs van goede dienstverlening moet leveren!

Nog eenmaal Thoreau: 'Wij moeten een oneindig vertrouwen in elkaar hebben. Als wij het niet hebben, moeten wij nooit laten blijken dat we het niet hebben.'

Ik spreek de wens uit dat u met mij het komend jaar met vertrouwen tegemoet ziet.

85e jaargang – 14 januari 2005 – nr. 1
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv.

De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. drs. G.C. van Daal
mr. Y. van Gemerden
mr. A. Groenwoud
mr. W. Heemskerck
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. A.P. Ploeger
mr. E. Unger
dr. mr. L.W.M. Wopercis

Uitgever

drs. J.W. van der Weele

Eindredactie
Linus Hesselink

Bureau redactie
Charlotte Helmer

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Vormgeving

VILLA Y, Andre Klijns
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460, fax 0172-233017
e-mail: dbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,97 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 2: 14 januari 2005
afl. 3: 29 januari 2005

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 150 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50

Reed Business Information bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business Information bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business Information bv en haar groepsmaatschappijen.

Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business Information bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

ISSN 0165-1331

Nederlands

Uitgeversverbond

Groep uitgevers voor

vak en wetenschap